Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Τμήμα Πληροφορικής Αρχιτεκτονική Υπολογιστών 2021-22

Παραδείγματα ISA

(η βασική 32-bit αρχιτεκτονική RISC-V)

http://mixstef.github.io/courses/comparch/

Μ.Στεφανιδάκης

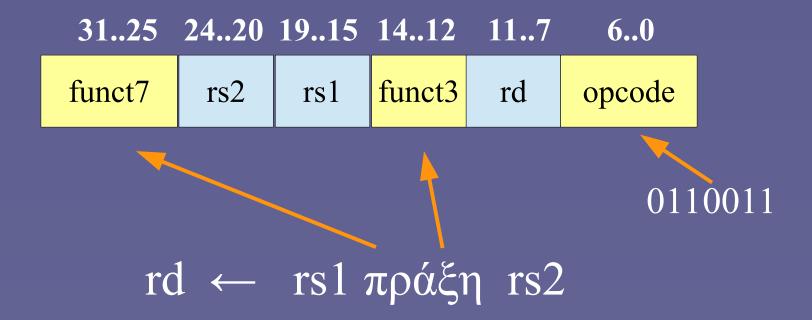
Η Αρχιτεκτονική Συνόλου Εντολών RISC-V

- Μια ανοικτή (open/free) αρχιτεκτονική συνόλου εντολών (ISA)
 - Ξεκίνησε από τον ακαδημαϊκό χώρο (Berkeley) αλλά τα τελευταία χρόνια γνωρίζει άνθιση στη βιομηχανία
 - Όλο και περισσότεροι κατασκευαστές σχεδιάζουν και υλοποιούν μονάδες επεξεργασίας με την αρχιτεκτονική συνόλου εντολών RISC-V
 - Δεν επιβάλλει συγκεκριμένη υλοποίηση αλλά έχει σχεδιαστεί για να διευκολύνει πιθανές υλοποιήσεις
- Η αρχιτεκτονική προδιαγράφει ένα βασικό σύνολο εντολών με πράξεις ακεραίων (32 ή 64 bits)
 - Και μία σειρά από επεκτάσεις (extensions)
 - Τη βασική 32-bit μορφή (RV32I) θα δούμε στη συνέχεια

Κωδικοποίηση εντολών RV32I ISA

- 40 διαφορετικές εντολές
 - Κάθε εντολή έχει εύρος 32 bits
- Οι εντολές ομαδοποιούνται ως προς τη μορφή (instruction formats)
 - R, I, S, B, U και J Type
- 32 καταχωρητές (x0 έως x31) και επιπλέον τον program counter (pc)
 - Με εύρος 32 bits ο καθένας

Πράξεις μεταξύ καταχωρητών (R-type)

Επιλογή πράξης

funct7	funct3	πράξη
0000000	000	ADD
0100000	000	SUB
0000000	001	SLL
0000000	010	SLT
0000000	011	SLTU
0000000	100	XOR
0000000	101	SRL
0100000	101	SRA
0000000	110	OR
0000000	111	AND

rd = (rs1 < rs2)?1:0

31..25 24..20 19..15 14..12 11..7 6..0

funct7 rs2 rs1 funct3 rd opcode

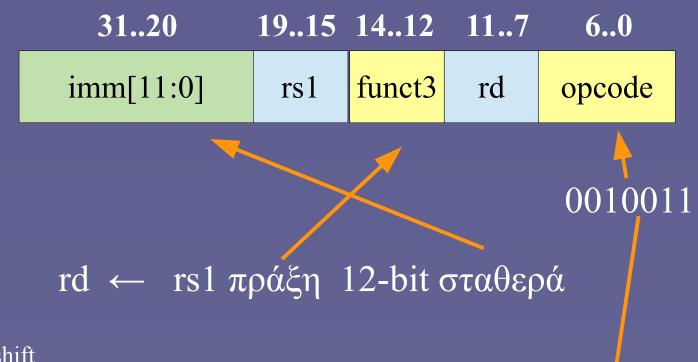
00000000 000000 11101 0000 00101 0110011

add x5, x29, x0 // x5
$$\leftarrow$$
 x29 + x0

bytes εντολής: 00 0E 82 B3

Πράξεις με σταθερή τιμή (I-type)

funct3	πράξη
000	ADDI
001	SLLI
010	SLTI
011	SLTIU
100	XORI
101	SRLI/SRAI
110	ORI
111	ANDI

0 = logical shift

1 = arithmetic shift

31..25 24..20 19..15 14..12 11..7 6..0

0?00000 imm[4:0] rs1 funct3 rd opcode

0100000 00110 00010 101 00100 0010011

srai x4, x2, 6

 $// x4 \leftarrow x2 >> 6$

bytes εντολής: 40 61 52 13

Load (I-type)

31..20 19..15 14..12 11..7 6..0

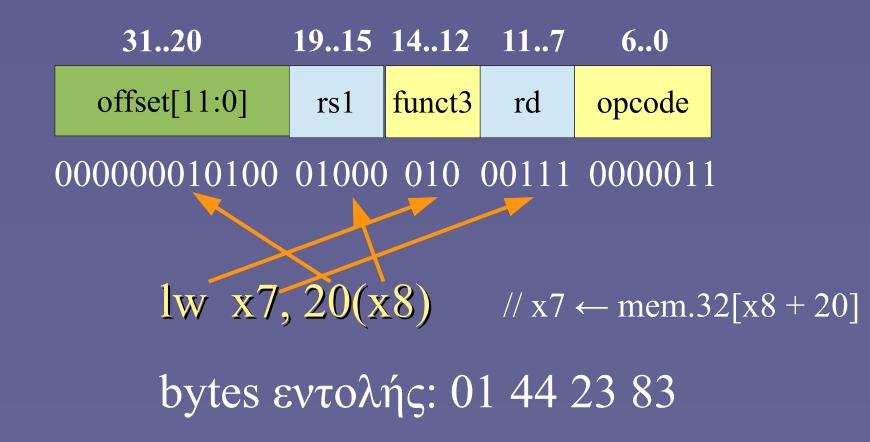
offset[11:0] rs1 funct3 rd opcode

funct3	μεταφορά
000	LB (8 bits)
001	LH (16 bits)
010	LW (32 bits)
100	LBU (8 bits)
101	LHU (16 bits)

εύρος μεταφοράς

0000011

$$rd \leftarrow mem[rs1 \pm offset]$$

Store (S-type)

31..25 24..20 19..15 14..12 11..7 6..0

offs[11:5] rs2 rs1 funct3 offs[4:0] opcode

funct3	μεταφορά
000	SB (8 bits)
001	SH (16 bits)
010	SW (32 bits)

εύρος μεταφοράς

0100011

$$rs2 \rightarrow mem[rs1 \pm offset]$$

Conditional Branches (B-type)

funct3	σύγκριση (cmp)
000	BEQ (==)
001	BNE (!=)
100	BLT (<)
101	BGE (>=)
110	BLTU (<)
111	BGEU (>=)

pc
$$\leftarrow$$
 pc \pm offset if rs1 *cmp* rs2 is true

Σημ.: offs[0] πάντα 0, άρα 13 bits για offset. Μετατόπιση ±4KiB από τρέχουσα εντολή (branch)

bytes εντολής: FE 98 D8 E3

Σημ.: -16 (σε 13 bits) = 1 1111 1111 000θ Αφαιρούμε το bit0 που θεωρείται πάντα 0

Jump and link (JAL, J-type)

rd
$$\leftarrow$$
 pc + 4 (next instruction)
pc \leftarrow pc \pm offset

Σημ.: offs[0] πάντα 0, άρα 21 bits για offset. Μετατόπιση ±1ΜiΒ από τρέχουσα εντολή (branch)

Jump and link register (JALR, I-type)

31..20 19..15 14..12 11..7 6..0

offset[11:0] rs1 funct3 rd opcode

$$000 1100111$$

rd \leftarrow pc + 4 (next instruction)

pc \leftarrow rs1 \pm offset

Σημ.: Εδώ προστίθεται το offset στον rs1 και στην τιμή που προκύπτει το bit0 γίνεται 0

Μεγάλες σταθερές (U-type)

Σημ.: Εντολές για να βάλουμε 20 bits σταθερών τιμών στο «πάνω» μέρος ενός καταχωρητή Συνδυάζονται με άλλες εντολές που φορτώνουν τα 12 «χαμηλότερα» bits του καταχωρητή